

qd' dicitur **D**e ali' inditibus subordina' i. omne  
com' s'com' p'rig' ubi xpi est **D**e pane q' p'nu'  
p'nu' nome participio cupis domi q'f.  
qm' unus panis et un' corpus multi sum' q'  
omnes qui de uno pane & de uno calice partia  
pani **Q**uod est? sc'du' m'it' **Q**uod q'  
adun' hostias participes s' aliter **Q**uod q'  
duo q' p'ntis p'volant s'it' cu' quid aut q'  
p'nt' s'it' aliquid **Q**uod s' p'nu' q' p'nu'  
demons p'volant **Q**uod s'it' p'ntis p'ntis  
vob' s'caue s'it' demonior' **S**impliciter vob'  
domi bil' ai' & talis demonior' **S**im' p'  
testis mensis domi participes q'f. **S**im' p'  
demonior' **S**im' vob' ai' domi **S**im' p'  
fationis ubi sum' **S**im' p'ntis p'ntis  
omni q' p'ntis **S**im' p'ntis p'ntis  
sunt **S**im' p'ntis q' s'it' est quoniam s'it' aliter  
**S**im' p'ntis q' in vob' ai' vob' vob' in  
al' vob' ai' p'ntis p'ntis **S**im' p'ntis est  
team & p'ntis vob' **S**im' p'ntis qui vob' vob'  
infideli' ad com' et vob' vob' omne q' vob' vob'

EX LIBRIS  
ILLVSTRISSIMI VIRI,  
DN. DAN. LVDOLPHI,  
LIB. BAR. de DANCKELMANN,  
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII  
STATVS INTIMI, cetera,  
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ  
TESTAMENTO RELICTIS.

Xd. 28,

DISPUTATIO  
Institutionum Anatomicarum III.  
DE PARTIBUS INFI-  
MI VENTRIS CONTINENTI-  
bus communibus & proprijs,

*Quam*

D. O. M. A.

SVB PRÆSIDIO

TOBIÆ KNOBLOCHII,  
Marcobrettani Fr., Med. & Phil.D.

*In celeberrima Witebergensium Academia  
defendendam suscipiet*

Georgius Hezmannseder  
Ratisbonensis.

*Ad diem 30. Maij, horis & loco notis.*



VVITEBERGAE,  
Typis Cratonianis per Iohan. Gorman.

Anno c1o 1o CVII.

EXAMEN

DISSELTIO

DE PARTIBUS INFI

MI VENTRIS CONTINENT

et per communibus & singulis

Quam

D. O. M. A.

2ND. BRASIDIO

TORIE KAROLOCHNI

Resolventibus & aliis

in medicina & chirurgia & anatomia

et in aliis

Georgio Thoma

in medicina

et in aliis

Typographus

in



# D. O. M. A.



Vpra disputatione primâ totum corpus humanum in ventres tres & artus divisimus: nunc Anatomicorum more ab infimo Venere nutritionis & generationis partes continente, nchoabimus; & quidem hanc obrationem, quia excrementa prima & secunda coctionis huius ventris (qui sentina omnis illuviei & impuritatis) brevi putrescunt & deterrimū expirant odorem, ut non solum experientia verum etiam Gal. l. de ad anat. c. 8. testatur.

## CAP. I.

### De Infimo ventre.

Est autem Infimus venter totum id, quod cartilagine Ensi formi utrinque costis & ossibus pubis circumscribitur Arist. l. de hist. an. c. 12.

1. Hic venter Græcis γαστήρ, ab Homero Odys. l. vndos, ἀπὸ τῆς ἠέρας τὸ σπῆνός, quod in eum cibaria congerantur, ut inquit Bauh. lib. 1. c. 1. Alias dicitur, & quidem improprie Ἰνγαστήριον, ab Ἰν. i. circum, & γαστήρ, quasi circum ventrem Latinis Abdomen, sive tegumentum, ab abdendo, quod abdat & abscondat, & integendo tueatur viscera, nutritioni, & procreationi destinata: vocatur abdomen interdum etiam Sumen, quasi Suis abdomen; vel, ut alijs placet, umen, à m. ummis, quas Antiqui rumas appellabant.

2. Hoc tegumentum sive totum Abdomen, carnosum est, quod extendi & amplificari, sive dilatari ob alimentorum assumptionem, fætus g stationem, & excrementorum exclusionem, possit.

Gal. 7. de us. part. c. 21. Arist. 7. de part. an. c. 9. 4. de part. an. c. 10. Archang. lect. 4. Bauh. lib. 1.

3. Dividitur hic venter in anteriorem & posteriorem partem. Anterior pars vocatur Ἰσχυρῶς γαστήρ, sive Abdomen, ut modo dictū; Arabibus Mirach: & dividitur rursus à Galeno com. 2, aph. 35. in tria; scilicet ἡ ἄνω γαστήρ; ἡ μέση τῶν ὀμφαλῶν, καὶ τὸ ἥγεον: vel ut Bauhino placet, in partem seu regionem superiorem, mediam, & inferiorem.

4. Superior pars, quae Laurentio lib. 6. c. 2. Epigastrica est, cartilagineam ensiformem, & costarum fines occupat, & habet etiam tres partes, duo hypochondria (quae, & quidem propriè ita nominantur, quia multiplex hypochondrij apud Hipp. significatio est; nunc συνωδοχικῶς, pro toto Abdomine, ut 4. aph. 73, nunc μελορυμικῶς, ut 6. Epid: aliquando ὀλογομασικῶς, ut 13. Epid. sect. 1. hist. 2.) scilicet dextrum, quod Hepatis; & sinistrum, quod Lienis, sed paulò superius, regionem, circa costas nothas occupat: & mediam partem, quae est circa scrobulum cordis vmb die Hertzgruben, & propriè Ἰσχυρῶς γαστήρ nominatur, cum ei ventriculus subjacet. Bauh. d. 1.

5. Media Regio Abdominis circa umbilicum (Laurentio umbilicalis dicitur) sive centrum totius corporis, cui totum ferè intestinum jejunum subjacet, dividitur etiā in tres partes, in Mediam, Sinistram, & Dextram. Media umbilicalis, seu radix ventris dicitur: Dextra & sinistra partes lumbares dicuntur, ubi sedes libidinis, in dextris, renis dextri, in sinistris sinistri locus conspicitur.

6. Tertia sive inferior pars sub umbilico incipit, & descendit usq; ad inguina: Laurentio hypogastrica vocatur lib. 2. cap. 1. de corporis humani partibus: quibusdam imus venter; Hippoc. ἥγεον nominat 2. aph. 35: alij Sumen, ut supradictum. Hac pars in  
mascus-

masculino corpore parva est, idcirco parvus venter dicitur; in fæ-  
mineo verò plerunque major fortassis ob fætus gestationem. Regio  
hæc in tres rursus subdividitur partes, in duas laterales, & me-  
diam: illæ ad pilorum usque exortum descendunt, & Celso lib. 4.  
cap. 1. Ilia, fortè quod Ileon intestinum contineant, dicuntur:  
Media, ad pudenda usque extenditur, ubi pubertatis signa elu-  
cent, & propriè hypogastrium dicitur. Sub hæc Regione continen-  
tur Ileon, & Reëctum intestina, vasa spermatica, vesica urinaria,  
& uterus in fæminis, & c.

7. Posterior pars infimi ventris, quæ incipit, ubi costæ desi-  
nunt, & ad ossis coccygis finem descendit, dividitur in partem su-  
periolem & inferiolem. Superior Vocæ dicitur, & continet lum-  
bos, ubi Renis dextri & sinistri situs: Inferior habet mediam dex-  
tram & sinistram partes, ubi nativitas situs.

Tantum de externis Abdominis partibus.

8. Præterea constituunt infimum ventrem partes duplices, ni-  
mirum continentæ & contentæ. Continentes rursus dupli-  
ces sunt: aliæ toti corpori communes; aliæ propriæ: Illæ Cu-  
ticula, Cutis, Panniculus carnosus: hæ decem Musculi Abdominis  
& Peritonaum sunt. De quibus nunc agemus.

## C A P. II.

### De Cuticula.

Cuticula est tenuissima Cutis efflorescentia.  
Gal. 3. Meth. Med. cap. 5. Ceparum pelliculis tenuio-  
ribus similis, insensilis. Gal. 3. & 14. Meth. Med. & ex-  
anguis, è cutis excremento crassiore pronata ut va-  
lorum oscula contegat, ne sanguis è venarum ori-  
ficijs profluat. Para. lib. 3. cap. 3.

1. Cuticula Græcis *Ἰνδίκω* est extrema & tenuissima cuticula, quæ medicamentis appropriatis nitida fieri solet: hinc cuticulam dicuntur curare, qui frictionibus & unguentis frequenter illinuntur, quibus illa nitescit; unde nitidus pro homine urbano, delicato & otioso sumitur, cui opponitur Rusticus, ut apud Horatius in epist.

— — — è nitido fit-Rusticus.

Item:

*Me pinguem & nitidum bene curat à cute vises,  
Cum ridere voles Epicuri de grege Porcum.*

Item:

*In cute curandà plus æquo operat a Iuventus.*

2. Cuticulæ materiam, quod attinet, de hac variae sunt opinioniones. Non enim semen, nec sanguinem sed excrementum crassius esse cum Archangelo & Laurentio d. l. asserimus. Omne enim, quod in Corpore reperitur, est vel ex semine vel sanguine, vel ab excrementis procreatum: at ex semine Cuticula non est, quia semel remota, renascitur, quæ nullius spermaticæ partis natura est; hinc pars à quâ detrahitur luculentior & amabilior redditur, ut Tibullus 1. Eleg. 8. canit.

*Tollere tunc cura est albos à stirpe capillos,  
Et faciem demt à pelle referre novam.*

Neq; ex sanguine, quia insensilis & exanguis est. Ergo ab excrementis, & quidem tertiæ coctionis generabitur. Si igitur ab excrementis, non erit pars: nulla enim pars ab excrementis (pro ut nos illa nunc consideramus) originem habet. 2. Omnis pars non caret actione publicâ vel privatâ: Cuticula verò caret his. Ergo non erit pars. Hinc differt etiam à verâ cute, quia ex semine

ne



ne fit; cuticula ab excrementis ortum trahit. 3. Cutis vera san-  
guine nutritur, sed cuticula per additamentum crescit. 4. Cutis  
vere sentit: cuticula omni sensu caret.

3. Verum licet cuticula non sit pars, & actione careat, tamen  
usu non privatur, quia natura nihil frustra facit, sed quicquid fa-  
cit, propter finem facit. Est igitur usus hujus 1. ut sit propugna-  
culum extimum omnium partium internarum & externarum to-  
tius corporis. 2. ut sit sensus tactus medium, quia Aristot. 2. de  
An. t. 14. ait: omnia, quae sentimus, per medium sentimus. 3. ut  
calorem internum aliquomodo foveat. 4. ut capillorum va-  
forum oscula contegat, ne sanguis vel humor aliquis exudet.

### C A P. III.

## De vera Cute.

Cutis est membrana amplissima & crassissima,  
ex seminis & sanguinis permistione genita. Gal. lib.  
de temp. c. ult. 3. M. M. c. 5. temperiem moderatam ob-  
tinens, externi tactus verum organum, & subjecta-  
rum partium tegumentum & ornamentum. Gal.  
2. de us. part. c. 6. Laurent. d. 1.

1. Cutis Graecis δέγμα quasi δέγας à δέγω, quod omni ferè ex  
parte extoriari queat: Hippocrates lib. de arte δέγω vocat; lib.  
de insomnijs γέγμα: Homero ἀνδραγαθὸν dicitur: Herodoto  
αἰγίσθη; alijs δέγισθη; quibusdam σέγθη. Latini Cutem, Co-  
rium, alutam, pellem vocant, licet posteriora haec Quadrupedi-  
bis magis conveniant: Arist. de hac egit 3. hist. an. 11. & 5. de  
Gen. an. cap. 3. Galen. 2. de usu. part. cap. 6. & 11. ejusdem  
cap. 15.

2. Sub-

2. Substantiam Cutis quod attinet, de hac inter Anatomicos varia sunt sententia. Hippoc. lib. de carnib. membraneam esse asserit: Vesalius putat, Cutem quoddam medium esse inter nervum & carnem musculorum, i. e. ex utriusq; mixtis compositam: Columbus lib. 3. cap. 1. ait, Cutem ex vasorum extremis dilatatis gigni. Varolus à nervis tenuissimis in superficie corporis expansis originem habere existimat, fortasse quod à carne absque dolore avelli non possit. Archangelus lect. 5. ex semine fieri ait: huic sententia subscribit Ioubertus. Plato ex genere carnis esse asserit, quam sententiam Aristoteles defendit, & cutem carnis portionem exsiccatam, veluti exustam esse credidit. Rondeletius ligamentosam esse statuit.

3. Nos dicimus cum Laurentio d. 1. Cutem habere mediam naturam inter nervum & carnem. Nam non planè exanguis est ut nervus, nec etiam omninò sanguine abundat, ut caro; sed est quasi nervus sanguine preditus, ut Hipp. etiam de carnib. membraneam esse arbitratur. At in hujus constitutione pars spermatica sanguineam superat, sicuti color indicat; ejus quoque nomine tantum per mediam Cicatricem coalescit, ut volunt Laurentius, & Bauhinus d. 1. & Hermannus Neuvvaldt: Gal. M. M. 3.

4. Est & Cutis humana satis crassa munimenti gratia, tenuior tamen, quàm in alijs animalibus. Sicut etiam pro ratione partium, vel mollior, rarior vel durior (Aristot. 5. de generat. anim. cap. 3.) Mollior quidem in facie, pudendo & scroto; durior in cervice, dorso, cruribus & plantis pedum: Quaedam mediam obtinet naturam, ut in digitorum, apicibus, & temperata est, quia tactus instrumentum omnis excessus debet esse expers, ut Galen. 1. simpl. Med. cap. 4. docet.

5. Cutis præterea habet foramina duplicia, quorum alia sunt conspicua, alia oculorum aciem effugiunt: illa sunt finita, immitendi in corpus, aut emittendi aliquid gratiâ facta ut in oculis, auribus, naribus, ore, papillis mammarum, umbilico & pudendis:

*dis: Infinita foramina sunt pori Cutis exigui, & oculi meatus, fuliginosis & serosis tertia coctionis excrementis exitum prae-  
bentes, ex quibus pili ad corporis commodum enascuntur. Aristot. 3.  
hist. an. c. 1. 5. de gene. anim. c. 3.*

6. *Adhæc Cutis prædita est 1. venis cutaneis sex, quæ va-  
rio modo disseminantur; duas à jugularibus; duas ab axillaribus;  
& denique duas ab inguibus habet, ut nutriatur. 2. Arterias ab  
inguibus ut vivat. 3. Nervos, imprimis duos magnos circa papil-  
las, ut sentiat. Gal. 16. de usu part. cap. 2. l. de sem. cap. 5. 1.  
Meth. Med. 16. 2. de us. part. c. 9. 4. ejusdem. c. 12.*

7. *Ufus Cutis est, 1. ut sit Corporis commune tegumentum  
& instar vestis. Gal. 14. M. M. c. 2. 3. ad. anat. c. 1. Hippoc. de  
carnib. à calore & nimio frige e corpus defendat, & caloris ni-  
mium affluxum cohibeat. Gal. 5. de us. part. c. 1. 2. ut sit ta-  
ctus instrumentum. De hoc varia sunt Authorum, discrepantes  
sententiæ. Arist. enim 2. de Anim. c. 11. Carnem medium ta-  
ctus facit; instrumentum verò esse quiddam intus in corpore ab-  
ditum, quod potestate tale sit, quale actu sit tangibile, sed tamen  
quid sit, non exprimit. Thomas & Averroës nervum tactus in-  
strumentum esse voluerunt: Avicenna pinguedinem: Archang-  
gelus Cutem: Varolus Cuticulam pro medio tactus agnovit:  
Laurentius Cuticulam pro medio, Cutem pro organo habet.*

8. *Nos cum Galeno & Laurentio medium tactus Cuticu-  
lam; Cutem verò instrumentum illius sensus defendimus: 1. quia  
temperatissima, & omnis excessus expers, sicuti etiam Aristot.  
ait 2. de Anim. Omne αἰσθητικόν debet esse ἀπαιον: 2. Quia mul-  
torum nervorum propagines in Cutem disseminantur. 3. quia rei  
tangibili primò occurrit, hinc eorum, quæ nocitura aut profutura  
sunt, statim nos admonet.*

## De accidentibus Cutis.

1. *Situm cutis quod attinet, quia pers. satis notus, nullâ in-  
digere*

B

digere

digere uberiori explicatione censemus.

2. Quantum igitur ad figuram Cutis, peculiarem per se habet nullam, sed eam à subjectis partibus, ut ait Laurentius, mutuatur; nunc aequalis, nunc inaequalis; hic prominens & excubans, aliquando rugosa, quandoque levis, &c.

3. Magnitudo pro cuiusque corporis constitutione est notissima.

4. Est ex pilis referta, de quibus infra in Questionibus agitur.

5. Licet autem Cutis naturaliter alba sit, tamen pro ratione humorum abundantium, ut Hipp. lib. 1. dicitur, variat, & in sanguineis rubra est, praecipue in facie; in biliosis pallida; in Melancholicis nigra fusca; in Phlegmaticis alba.

6. Temperamentum illius est temperatum.

## C A P. I V. De Pinguedine.

Pinguedo est sanguis bene coctus, qui in nutrimentum corporis non convertitur, sed è vasis descendit, & membranis calore mediocri praeditis affusus, coit, ut partium calorem conservet, & has in casu necessitatis nutriat & tueatur. Gal. 2. de temp. Arist. 3. hist. Animal.

1. Pinguedo Graecis *μυεδα* (ut Gaza vult) nunc *εἶα*, nunc *λίπα* & dicitur: Haec autem, inquit Galenus, non differunt specie & essentiâ, sed saltem secundum maius & minus. Pinguedo enim sive mollior & humidior celeriter calore liquescit. Galen. 2. de facult. anim. c. 11. Arist. 3. hist. Anim. cap. 17; nec facile rursus concrefcit, & haec in cornigeris invenitur: *εἶα*q; verò vel *Adeps* crassior

crassior & siccor, non statim liquescit, sed facile coagulatur, hæc in porcis invenitur, & dicitur axungia, vel lardum.

2. Substantia Pinguedinis est oleaginosa, ex sanguinis portione aërea & vaporosa pronata, quæ per vasorum oscula exudat, & circum membranas concrevit, quibusdamque membranis, nervosis fibris, venis & arterijs intertexta. Galen. lib. 2. de temp. & 2. de distinct. Feb. cap. 12. Aristoteles 3. de histor. animal. cap. 1. & 9.

3. Causa efficiens pinguedinis, quod atinet; de hac varia sunt sententiæ. Aristotel. 2. de part. animal. cap. 5. & 13. de part. Anim. cap. 9. Sicuti & Veiga, Argenterius, Ioubertus calorem defendunt. Galen. 1. de temper. cap. 11. & 2. de temper. cap. 3. Vesalius, Fallopius frigus esse asserunt. Archangelus & Laurentius Pinguedinem neque à calore summo, neque à caliditate à frigore membranarum procreari: sed à calore mediocri, qualem calorem sine dubio Galen. Vesal. & Fallopius intellexerunt, quia sepius apud Authores calor mediocris pro frigore sumitur, Manet igitur ratum & firmum Pinguedinem à calore mediocri, & non à frigore membranarum simpliciter produci, ut nonnulli volunt; quia nonnullæ Corporis humani partes à caliditate frigida, sed omnes vel summè vel mediocriter calida sunt. Plura de hac re Aristoteles lib. 3. de gen. animal. cap. 5. 6. & 9. Galen. lib. 2. de temper. Ioubertus, Archangelus & Laurentius d. l. habent.

4. Ulus Pinguedinis est 1. partes tueri. 2. vasis quæ ad cutem feruntur substerni. 3. Calorem nativum fovere & conservare. Galen. lib. 5. de simpl. med. facult. & 4. de usu. part. cap. 11. 4. Necessitate urgente, ut in medijs in alimentum converti.

## De Accidentibus Pinguedinis.

B 2

1 Sicutum

1. Situm quod attinet: Pinguedo plerumque utramq; Panniculi sedem occupat; major tamen pars intra cutem veram, & panniculum invenitur.

2. Figura, Magnitudo & alia satis nota.

3. Pinguedo est alba ratione illius membranae, cui adhaerescit: ab hac enim candorem contrahit. Nam omnia, quae in corporibus mutantur seu alterantur, sortiuntur naturam mutantis, & fit assimilatio ad partem corporis, in qua fit alteratio; juxta illud; alteratum trahit naturam alterantis: Ita ex sanguine menstruo efficitur lac in uberibus, quia caro mammillarum est alba: sanguis elaboratur rubicundus, quia caro Epatis est rubicunda.

## CAP. V.

### De Panniculo carnosus,

Panniculus carnosus est membrana (Gal. 1. & 3. Adm. An. cap. 2. & 5 adm. An. cap. 7. Baubinius lib. 1. cap. 5.) ex semine pronata, Cuti & Pinguedine subjecta, universum corpus ambiens, quae Cuti mediantibus vasis; membranae vero subjectae per fibras tenuiores inhaeret.

1. Hic Panniculus varia habet nomina; nunc Panniculus carnosus, nunc nervosus vocatur. Laurentio lib. 6. cap. 6. in brutis carnosus, in homine nervosus est; & in illis cuti tenaciter; in homine tantum per villos sive fibras quasdam adhaeret. Galen. 3. ad. anat. c. 2. hinc Cutis hominis immobilis est; brutorum mobilis, cujus motu muscas abigere solent, sicuti etiam de Elephanto tradunt; ipsum Cutis corrugatione muscas interficere: & Equum huius panni culi motu minus exercitatos Equites deicere posse. Curtius & alij negant Galenum hunc Panniculum agnovisse; sed

*sed contrarium facile probari potest, ex ipso Galeno 3. Ad. Anat. c. 2. & 5. ejusdem c. 7, ubi hunc panniculum membranam Cuti continuam vocat.*

2. Uusus hujus est totum corpus ambire; vasa ad cutem abeuntia & venas, nervos, & arterias defendere & fulcire: item, Cutis cum lesa, consolidationem adjuvare.

## De Accidentibus Panniculi.

1. Sicut quod attinet, haec membrana in homine Pinguedini pronata; at in simijs, canibus, ovibus cuti proximè subjacet, ut Bauhinus lib. 1. cap. 5. docet.

2. Magnitudo, Figura & alia satis nota sunt.

3. Temperamentum hujus in modo natis aliquo modo calidum & humidum est, quia carnosus, in adultis verò siccum & subfrigidum, quia nervosa.

## C A P. VI.

### De Musculis in genere.

Musculus est instrumentum motus voluntarij.

*Gal. 10. de us. part. c. 9. Vesal. lib. 2. cap. 2.*

1. Musculus Graecis *Mūs* dicitur: Germanis die *Maus* oder *Mäuplin*; quod aliqui formam murem excoxiatum imitentur; vel quod aliqui, *Pisci*, qui *musculus* vocatur, similes sint. Bauhinus lib. 1. cap. 7.

2. Musculi substantiam, quod attinet, haec ex fibris spermaticis, carne, seu fibris carnosis, venis, arterijs, nervis & membranâ propriâ constructa est. Columb. lib. 4. cap. 1.

3. Fibras spermaticas habet, quia haec sunt fundamenta omnium partium corporis. Gal. 5. 6. de us. part. cap. 8. & 10. ejusdem c. 9. lib. ad. anat. c. 4.

B 3

4. Ha-

4. Habet & carnem fibrosam, quia haec non duntaxat ad musculi robur, & molem circumfunditur; sed etiam, ut primaria. Musculi pars sit, actionis & motionis causa princeps: quia nulla pars, nisi sit fibrosa, & carnea, se ipsam movere potest, ut sunt omnia viscera, quae carne fibrosa destituuntur.

5. Quonia autem hanc carnem fibrosam, nutrir, vivere & sentire par erat, etiam vasa communia habet. Venas ut per has nutrimentum transvehatur in musculum. 2. Arterias ut per has calor insitus conservetur, & motu ventiletur, ne in ventilatus marcescat, & cont abescat. 3. Nervos, ut per hos, vectore spiritu animali, motrix facultas traducatur in principalissimum suum instrumentum, carnosas scilicet musculi fibras. Vis autem sentiendi & movendi non a cordis est a nervis: sed a Cerebro, quod tanquam Princeps & Dominus imperat: Nervi imperium tanquam Principis ministri deferunt; Musculus tandem obtemperat, & partem pro imperio voluntatis movet; non aliter quam quemadmodum Eques habenarum motu Equum impellit: ita quoque vis anima Cerebro insita, Nervis quasi habenis Musculum movet.

6. Hinc licet partes nonnullae (ut Venter & Cor) in corpore humano reperiantur, quae sine musculis moventur; tamen haec non animali, sed naturali moventur motu.

7. Musculus denique quilibet membranâ obvolvitur, ut secernatur, atque determinetur à circumjacentibus musculis, alijsq; partibus: & ut musculi moles firmior reddatur, ne hac illac effluens, imbecillior evadat.

Musculus dividi potest in principium, medium, & finem, sive in caput, ventrem & caudam.

1. Principium seu caput Musculi est pars ligamentosa, sensibilis, quae ab ossibus oritur, & in os implantatur.

2. Medium est venter, sive pars tumens, quae mollis & rubicunda ex sanguine medio riter resiccato genita, (Galen. 10. M. M. cap. 6.) Quam Galenus lib. Ad. Anat. sepe fibrosam carnem, & muscu-



musculi propriam substantiam vocat. Caro proprie sic dicta dicitur, ad differentiam reliquarum specierum; quia alia Caro est viscerum, quam Erasistratus *παρέχυμα*, i. e. affusionem sanguinis vocat: alia cuilibet parti peculiaris; Galenus hanc 6. de ad. Anat. 1. & 1. nat. facult. 6. lib. 10. Meth. Med. *carnosam* substantiam vocat, *que insitam non influentem facultatem habet, viscerum vasa firmat, spatia inania opplet, & actionem edit;* Archang. partem similem novam facit, qualis caro est in Oesophago, ventriculo, intestinis; Alia glandularum, ut est Pancreas, Mesenterij corpus glandulosum, thymus circa jugulum, & alia glandulae circa linguam & axillas.

3. Finis est, cauda Musculi, quae Galeno 1. de mot. Musc. cap. 1. *ἀνεύρωσις*, i. e. enervatio dicitur: communiter tendo & chorda nominatur, Fallop. In observ. anat. Archang. lect. 7. Paræ. lib. 2. cap. 9. Bauh. d. 1. Componitur ex nervorum & ligamentorum tenuissimis fibris: illorum fibrae motus & sensus; horum vero roboris gratia à Natura sunt factae. Galen. 1. de plac. cap. 9. lib. 6. M. M. cap. 4. 1. de usu. part. cap. 1, 17: 12. ejusdem c. 3. 1. de mot. musc. cap. 1.

4. Vesalius ait lib. 2. c. 2. Musculos complures carere nervo, & inter reliquos Quadratum Musculum propè brachiale, qui radium in pronum ducit. At Columb Vesalium refutat his verbis: lib. 5. c. 1. Ego verò huic quoque (scilicet quadrato Musculo) inesse nervum assevero, adeò perspicuum, ut quivis alter, neque difficilis inventu est. Idem de Musculo dictum puta, qui latum tendinem efficit; deq; alijs, quos Vesalius excipit, quod dum efficit, Naturam irridere maluit, quam suam in hoc non obscuram negligentiam patefacere. Haecenus ille.

5. Verum

*Ligamentum*

*Quod nulli  
li muscu  
li carna  
nervo.*

9. Verum cum tendo non ad motum duntaxat, ut dictum, sed etiam ad validiores motus edendos, & graviora membra movenda, sit factus, ideoq; omnes muscoli in tendinem desinunt, ut Ani, vesicae, &c. sicut Columb. lib. 5. c. 2. docet: & Vesalius ait innumeros musculos tendine carere, & illos tantum tendines habere, qui longo ductu ferantur.

6. Usus Musculorum, cum ex dictis satis notus sit, tamen apertius est exponendus. Dicimus ergo musculos esse factos, ut sint instrumenta movendi omnes corporis partes. Nullam enim aliam, quam Musculorum substantiam, Natura invenire potuit, quae facile possit contrahi & relaxari. Unde Musculi actio duplex, primaria & secundaria. Primaria est versus suum principium contractio. Gal. 10. de us. part. c. 9. & 11. de us. part. c. 4. & oppositi musculi relaxatio. 1. de mot. muscul. c. 5. 11. de us. part. c. 8. Secundaria est illius relaxatio, & compositi musculi contractio. Singuli namq; muscoli singulos habent & simplices motus. 6. de us. part. 9. & 12. ejusdem 8.

Tantum de Musculis in genere.

### Delineatio musculi.



- A. Nervi in plures surculos distribuendi portio.
- B. Nervi A notati sibi boles musculi constitutionem subiens.
- C. Ligamentum, quod ab osse ad musculum constituendum pronascitur.
- D. Ligamenti & Nervi ad musculum efformandum congressus ac Musculi caput.
- E. Sedes, qua fibrarum maxima est divisio, & qua venter musculi consistit.
- F. Divisionis fibrarum concursus, & tendinis musculi initium, & cauda Musculi.
- G. Tendinis pars, quae movendo ossi inseritur.

H. I. Est nervi abtruncati portio.

CAP.

## CAP. VII. De Musculis Abdominis.

Cum jam, quid musculus sit, quas habeat partes; &c. docuerimus; nunc ad specialiorem cujuslibet Musculi explicationem veniendum, initio ducto à Musculis Abdominis, tanquam qui primò occurrant dissectionem celebranti.

1. De numero autem Musculorum horum Anatomici inter sese non conveniunt. Alij enim utringq; 4. defendunt, ut Gal. lib. 1. Ad. Anat. cap. 6. imprimis lib. 5. de us. part. c. 14, demonstrat, naturam quatuor duntaxat paria nec plura nec pauciora creasse nec creare potuisse. Vesal. Columb. lib. 5. c. 22. Joh. Guinth. And. in inst. Vassæus in tab. Plate in tab. Laurent. lib. 3. cap. 3. Alij utringq; quinque numerant, ut Fallop. lib. 2. cap. 14. Archang. lect. 8. Bauhin. lib. 1. cap. 8. Quorum opinionem nos sequimur.

2. Primò Obliqui sunt, & ita dicuntur, quia obliquas fibras habent; & sunt duplices, Ascendentes & descendentes, quorum in utroq; latere duo sunt, unus descendens, & unus ascendens.

3. Obliquè descendentes à partibus superioribus in inferas descendunt. Substantia horum partim sanguinea, partim spermatica. Nam sunt carnosì, nervosì & membranosi; portio tamen carnea in ipsis predominatur, quò respiciens Hippocrates dum carniùm nomine musculos exprimere solet. Carnosì autem sunt circa os Ilij ut volunt Vesal. Columb. Fallop. Archangelus; nervosì circa os pubis, & in hoc implantari volunt Vesal. Fallopius: membranosi & ligamentosi circa vertebrae lumborum, & circa lineam candidam. Columb. lib. 5. cap. 22. contra Vesalium.

4. Musculi obliquè ascendentes sequuntur; horum eadem est substantia, quantitas, figura, compositio, numerus & temperies

C

cum

eum Descendentibus; quia ab osse Ilij ad extrema not harum costarum assurgunt, & musculos obliquè descendentes in utroq; latere in speciem literæ græcæ x suis fibris secant. Gal. 5. de us. part. c. 14. Oriuntur carnosæ ex Ilij ossis spinâ, nonnunquam etiam inferius à ligamento illo valido, quod ab eâdem spinâ usq; ad ossa pubis procedit; hoc tamen à Fallopio observatum rarius accidit. Adherent in progressu membranei existentes, lumborum & ossis sacri spinis, carnosæ fibræ adnati quatuor inferiorum costarum cartilaginibus carnosæ vestiuntur. Gal. 5. ad. anat. 6: & in latum membranosum tendinem desinunt, qui rectis occurrens in duos tendines scinditur, quorum alter supra, alter infra rectum musculum fertur, ita tamen ut ambo ad lineam albam rursus uniantur. Col. lib. 5. cap. 22. inferioribus costis. Arch. lect. 7. duodecima & undecima costis carnosæ copulantur, & lato tendine, decima, nona, octava costis in cartilaginem necuntur.

5. Usus descendantium musculorum est, superiorem lateralem partem Abdominis comprimere, inspirationem & thoracis dilatationem, nec non etiam excretionem per superiora adjuvare. Ascendentes contrarium habent usum.

6. Tertij Musculi Abdominis sunt Recti: sic dicti, quod secundum corporis rectitudinem siti sint, rectisq; fibræ consistunt. Principia duo habent hi musculi; unum nervosum, alterum carnosum à superiore parte ossis pubis: Gal. aliter sentit 6. Meth. Med. 5. de usu part. & 5. Ad. Anat. eosq; oriri voluit ab osse pectoris, quem multi secuti, ut Mundinus, Curtius, VVilichius, &c. Secundum Vesalium lib. 5. cap. 32. etiam duplex principium habent: unum superius internum; alterum inferius externum.

7. Hi musculi habent etiam suas transversas nervosas intersectiones: Columbus tres; Vesalius aliquando

quando quatuor observavit ; in hunc usum, ut harum beneficio hi muscoli obliquè ascendentibus & descendentibus adhaerescant.  
2. Ne fibrae horum musculorum carnosæ ob longitudinem periclitarentur, sed essent fortiores & robustiores ; non aliter, quàm sicuti filum, plura habens internodia, non facile rumpitur ; ita quoque Musculi hi ob interseccionem hasce non facile rumpuntur. In exortu proximi sunt, sed quò magis ascendunt, eò magis sejunguntur.

8. *Vsus horum est anteriora Abdominis comprimere, ideo sunt crassi, & thoracem deorsum trahere, ut supra dilatari possit. Ultimo excrementorum expulsionem adjuvare.*

9. *Quarti Musculi à formâ Pyramidales dicti: Sylvius succenturiatos vocat, fortè quod musculis & descendentibus & transversis auxilio sint.*

10. *Originem habent ab externo pubis osse & obliquo ductu in lineam albam conscendunt.*

11. *De his varia sunt opiniones: Fallopius, Archangelus parvos musculos nominant, ut & parvi sunt & merito musculi nominantur: alij Fallopianos musculos appellant. Vesalius, Andernacus principium Musculorum rectorum superius faciunt. Columbus & ipsius assela carnosum Rectorum principium vocant, & negant musculos esse obrationes sequentes. 1. Hos definitionem Musculorum minimè habere. 2. Nonnullos his privatos esse. 3. Nullos habere usus. 4. Rectis musculis opem ferre non posse, cum recti satis validi sint.*

*Verùm ad rationem 1. respondet Fallopius, & ait, definitionem istos habere, esseq; voluntarij motus vera organa; & Abdominis partes voluntaria compressione deorsum trudere, &c. Ad secundam, quod aliquando non reperiuntur, respondet hoc fieri quàm varissimè: fortasse invicem interdum ita connasci, ut Rei Anatomica imperitus hos ab alijs non distinguere possit:*

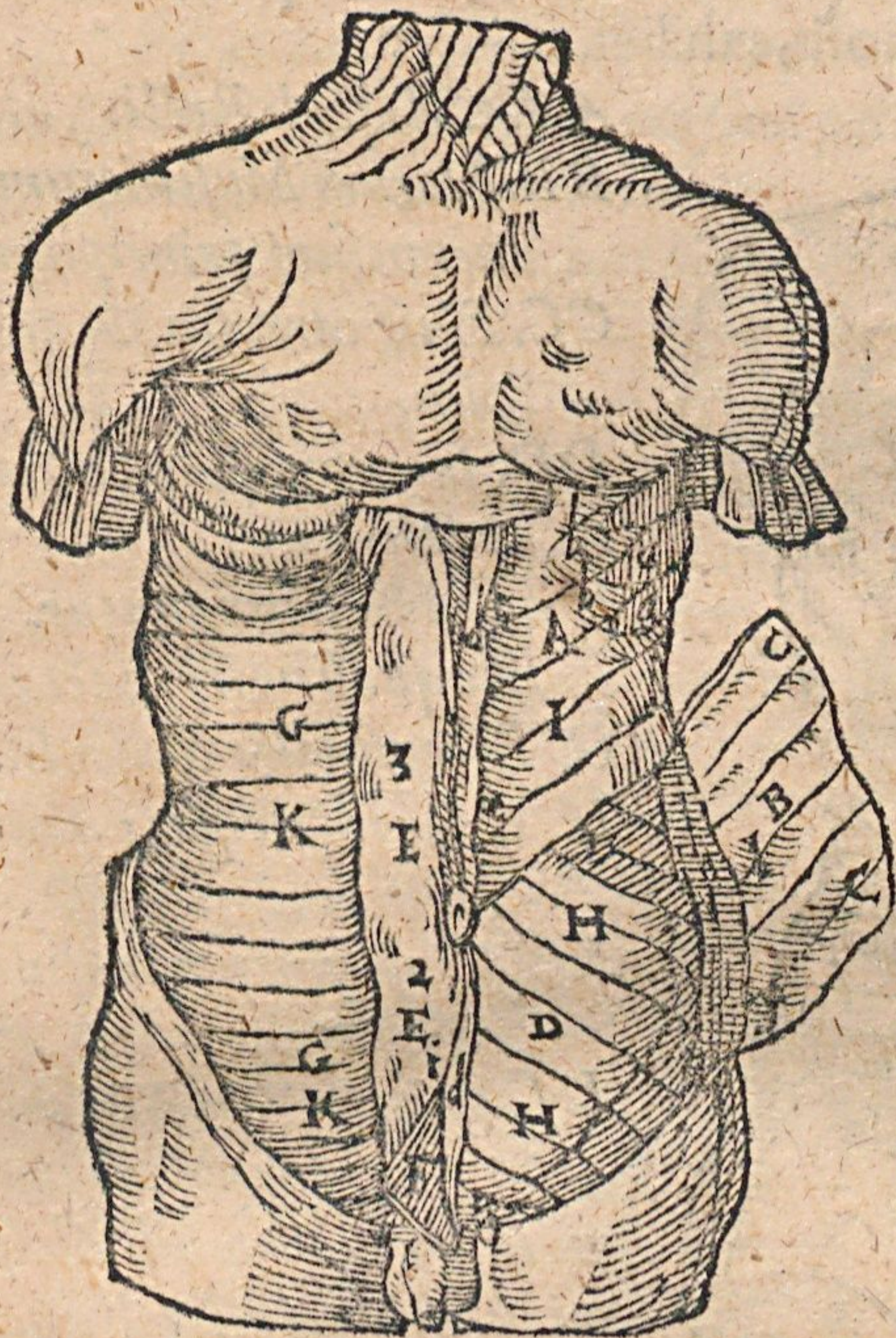
vel demus inquit hos aliquando à Naturâ prætermiffos esse; nihilominus tamen si adsunt, Musculi peculiare sunt, ut in musculo latefcens tendinis in manu, cujus aliquando natura obliuiscitur, qui tamen etiam, quando adest, pro musculo habetur, & munus suum obit. Quare si valeret Columbi ratio, hîc certè non esset musculus, quod aliquando desit: & tamen cum adest, pro musculo habetur. Ad tertiam, quòd usum nullum habeant, respondet, usum potissimum habere, viscera scilicet in sumine contenta obliquè comprimere: & concedit Columbo hos musculos Priapum sive penem non sursum trahere, neque se unquam hoc statuisse, asserit. Ad quartam quòd musculis Rectis opem ferre non possint, dicit, se etiam hoc nunquam somniasse, sed affirmat, paruos hosce musculos partem illam obliquè deorsum, in qua sunt, deprimere. Tandem rationes suas sequentes addit, quibus hoc dogma defendit. 1. Pe- liari membranâ circumscribuntur. 2. Quia hujus fibræ cum Re- ctis non commiscuntur. 3. Quia fibras à rectis dissimiles obtinent. 4. Quia semper in mediam albam lineam desinunt. 5. Ab effe- ctis, siquidem vesicam, dum leuiter urina redditur, leuiter obli- què ad pubem comprimunt, quod obliquè musculi ascendentes præ- stare non possunt.

12. Usus horum ex dictis satis patet.

13. Quinti Musculi sunt transversales: hoc nomen sortiti sunt, quoniâ transversim in corpore collocantur: Columb. Arch- ang. d. l. Gal. 5. loc. aff. 6. & de dissect. Musc. cap. 26: Mun- dinus Latitudinales vocat. Hi Musculi à transversis processibus vertebrarum, lumborum, nervosi prodeunt; deinde carnosî, circa os Ilij & Diaphragma evadunt. Finis horum, tendo est latus, nervosus & membranofus in lineâ candidâ. Usus horum est, la- teralem infimi ventris partem comprimere, & hypochondria con- stringere.

Figura

Figura Ventr̄ inferioris Musculos omnes propo-  
nens, à sinistr̄is quidem obliquos; à dextr̄is Pyrami-  
dalem, Rectum & Transversum.



- A. B. Obliquè descendens.  
C C. Latus nervosus & mem-  
branosus tendo.  
D. Obliquè ascendens.  
E E E. Rectus musculus.  
F. Pyramidalis.  
G G. Transversus.  
H H. II. Fibrae musculorum  
obliquè ascendentium  
& descendentium.  
K K. Fibrae transversorum  
Musculorum.

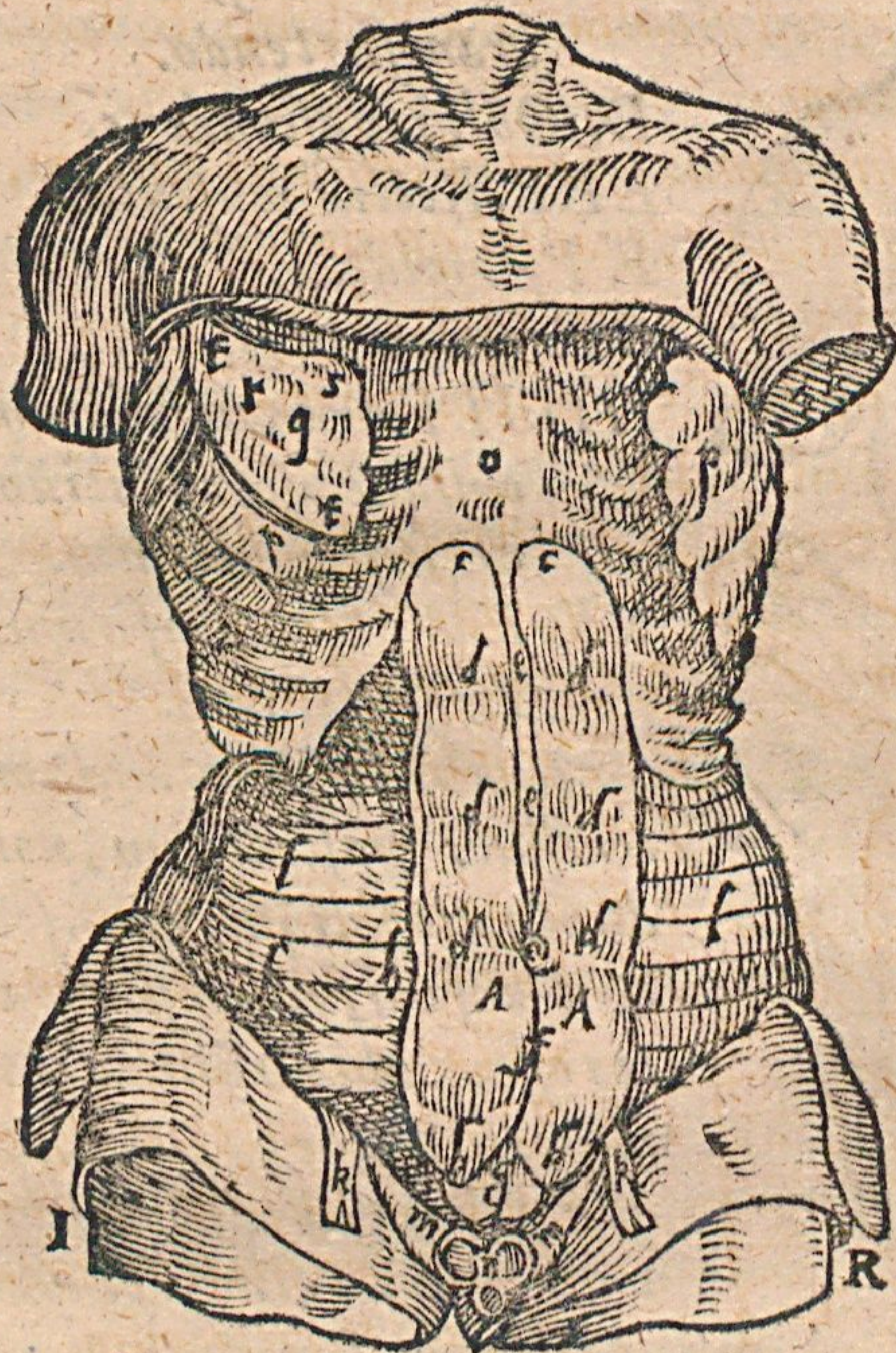
14. Præterea notandum,  
tendines musculorum, non  
duntaxat obliquorum, sed  
& transversalium perfora-  
tos esse; 1. ubi umbilicus pro-  
minet: 2. Propè os pubis, per  
quæ foramina descendunt  
vasa semen testibus præpa-

rantia, & deferentia. Vide Columb. Archang. Laurent. Bau-  
hin. d. 1.

15. Vasa Musculorum Abdominis quod attinet: 1. Obliqui  
venas arterias habent à venâ & arteriâ musculâ, juxta lumbos  
enatâ, quæ per Abdominis & Peritonæi Regionem disseminantur:  
Nervos verò ab extremis thoracis vertebris recipiunt. Recti Mu-  
sculi habent venas recurrentes; quarum aliæ internæ, aliæ exter-  
næ: ratione harum fit consensus hypochondriorum cum naribus;

*ratione illarum fit consensus uteri cum mammis: habent & nervos  
nec non arterias ob communem usum.*

**Figura hæc Ventris inferioris Musculos rectos,  
Pyramidales & transversos, solis obliquis  
remotis, exhibet.**



- A A. Musculi Recti.*
- B B. Horum Musculorum  
nervosum principium.*
- CC. Finis carnosus & am-  
plus.*
- DD. Internodia sive inter-  
sectiones.*
- EEE. Hic se junguntur.*
- F. Hic quasi uniri videtur.*
- G. Pyramidales Musculi.*
- H. Eminentior pars Abdo-  
minis.*
- KK. Vasorum seminalium  
portiones.*
- LL. Transversales Musculi.*

*16. Usus communis om-  
nium Musculorum Abdo-  
minis duplex est: Princi-  
palis & secundarius. Prin-  
cipalis est, ut constituant substantiã ipsius ventris inferioris, mem-  
braq; hujus defendant, & calorem innatum conservent: Secunda-  
rius, ut excrementorũ alvi scilicet & vesicæ excretionem adjuvent.*

## **De Accidentibus Musculo- rum Abdominis in specie.**

*1. Siti sunt Musculi obliquè descendentes inter Panniculum  
carnosum & musculos obliquè ascendentes.*

*2. Muscu-*



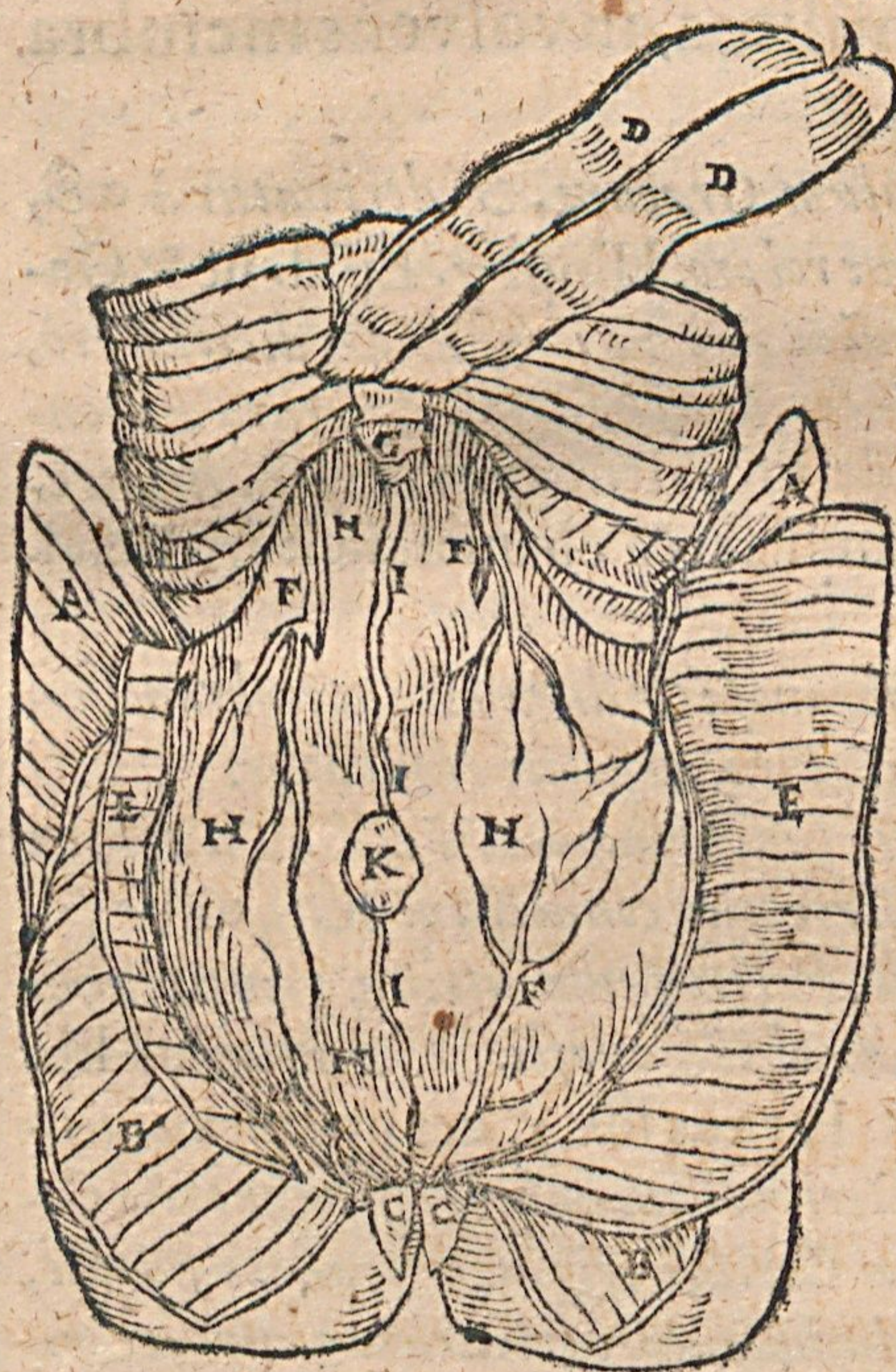
2. Musculi obliquè ascendentes siti sunt inter descendentes & transversales, cum quibus connexionem habent, præsertim per vasa, quæ ex subjacentibus efferuntur partibus.

3. Musculi Recti siti sunt in Regione ventris eminentiore.

4. Pyramidales siti sunt supra principium Reëtorum, unde etiam horum principium, non musculi peculiare à Vesalio & Colombo vocantur, ut supra dictum.

5. Transversales siti sunt supra maximam Peritonæi partem, cum quo ita arctè adherescunt, ut vix separari queant.

Hæc Figura Infimum ventrem cum suis vasis, remotis omnibus musculis, Peritonæo in-  
rectum ostendit.



A A. Musculi Obliquè de-  
scendentes.

B. Obliquè ascendentes.

CC. Pyramidales.

DD. Recti.

EE. Transversi.

FF. Venæ & arteria Mam-  
millares.

FF. Venæ & arteria Epi-  
gastrica sursum ascen-  
dentes per musculos re-  
ctos & Peritonæum.

G. Cartilago mucronata.

H. I. I. I. Linea alba.

K. Umbilicus.

6. Figurã obliqui triqua-  
tram; Recti oblongã; Trans-  
versales quadrangularem  
habent: Pyramidaliũ nota.

7. Magnitudo Musculo-

rum Abdominis inæqualis, ut figure ostendunt.

8.

8. *Temperamentum duplex, unum calidum & humidum ratione ventris & carnosae portionis; alterum frigidum & siccum, respectu ligamentosae & tendinosae portionis.*

## CAP. VIII. De Peritonæo.

Ablatis Musculis, eorumq; tendinibus, Membrana, totam infimi Ventris cavitatem succingens, occurrit, quæ *Peritonæum* dicitur, cujus definitio talis: *Peritonæum* est membrana tenuissima & dura, latis aranearum telis similima, involvens membra tertiæ cavitatis.

1. *Peritonæum est vocabulum Græcum, & derivatur à περι, id est, circum, & τένω firmo sive roboro. Hipp. 7. Epid. ut & Galeno 6. Ad. Anat. 4. Περιτοναϊον δὲ τὸ περιεβλεπόμενον dicitur, eò, quod omnibus partibus, quæ inter Diaphragma & crura habentur, circumtendatur. Gal. 4. de us. part. cap. 9. 6. Ad. Anat. c. 4. & 5. Arabibus Ziphac Zimphac & chamel dicitur, Vesal. lib. 5. cap. 2.*

2. *Substantia hujus membranosa & dura est; membranosa, ut possit dilatari, & constringi; dura, ne facile rumpatur.*

3. *De Origine hujus varia sunt opiniones. Vesal. d. l. ait, ex ligamentis, quæ lumborum vertebrae connectunt, & quæ os sacrum ilium ossibus committunt, Peritonæum utring; principium ducere, & membrana lata modo ab illis enasci. 2. Fallopius lib. 4. cap. 1. Laurent. lib. 6. c. 8. Paræus lib. 2. c. 12; à plexu nervorū validissimo, quia mesenterio ortum habere affirmant: Archangelus lect. 9, à meningibus Cerebri originem trahere statuit, sc. circa primam & secundam lumborum vertebrae emergere, ex medullâ spinæ nervos, illucq; aliunde confluere alios nervos, &*

*cum*

cum arterijs quibusdam, quendam veluti fasciculum constitue-  
re; ex quo demum (dum latius sese explicat) nasci Peritonæum;  
& ob hanc causam, etiam ibi longè crassius esse, sicuti & verum  
est; quia, ut experientia & omnes Anatomici testantur serè omni-  
bus infimi ventris partibus, ut Epatis, Renibus, Vesicæ, Mesen-  
terio, Omento, & alijs, membranas communicat. Hinc laboran-  
te Peritonæo, omnes enumeratæ partes laborare solent, uti vide-  
mus in Hernia.

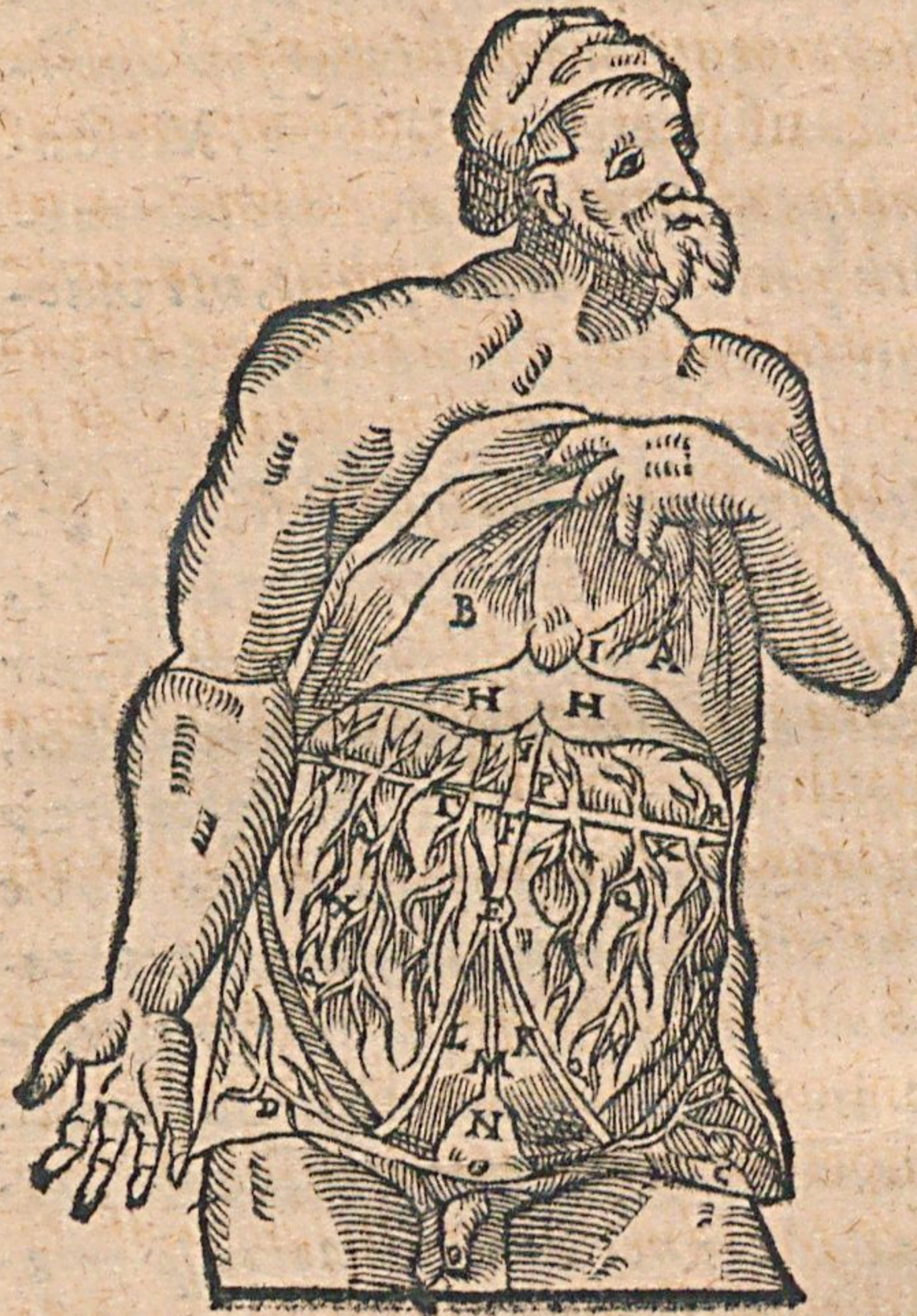
4. Foramina etiam Peritonæum varia habet, scilicet in  
antere superiore & posteriore parte: In posteriore manifesta  
nulla: in antere parte in fœtu perforatur, ubi umbilicus est, per  
quem in utero alimentum capit: hoc foramen in adultis oclusum,  
si patefiat, ὀμφαλοκήλη Herniæ speciem facit. In Superiore  
parte tria habet foramina, ut arteria descendenti, & vena Cave  
ascendenti, & Oesophago pateat via. Hærent autem Diaphra-  
gmatis tenaciter, ut eo inflammatione obsesso hypochondria intror-  
sum convellantur, ut Hippoc. in Coacis prænotionibus docet.  
Inferior pars perforata est circa anum; cervicem uteri, venas, ar-  
teriasq; descendentes crurales dictas; nec non quâ parte sperma-  
tica vasa preparantia ad testes feruntur, & ejaculatoria ascen-  
dunt, sed hæc foramina, veriùs productiones dixeris, quâ forami-  
na, ut habet Galenus 14. de usu part. cap. 13. 6. ad. anat. cap.  
13. l. de sem. cap. 15. Laurent. Paræus d. l. In inferiore parte  
in viris reperiuntur sex, in mulieribus septem. Fernelius do-  
ctissimus scribit, Peritonæum nusquam perforari: verum fortasse  
adultorum anteriorem Peritonæi partem intelligit.

5. Vasa Peritonæi quod attinet, venas & arterias pro nu-  
tritione, & caloris innati custodiâ habet: nec non nervos, quorum  
ope sentit. Gal. de dissect. ven. cap. 8.

D

Hæc

Hæc figura Peritonæum divisum, in quatuor partes, omentum & vasa umbilicalia ostendit.



A B C D. Peritonæum in quatuor partes sectum.

E. Umbilicus à Peritonæo separatus.

F G. Vena umbilicalis.

H H. Pars gibba hepatis.

I. Ligamentū hepatis præcipuum.

K. Dextra arteria ab umbilico secundū dextrū vesicæ fundi latus ad magnā prorepens arteriam.

L. Sinistri lateris arteria ab umbilico secundum vesicæ sinistram sedē ad magnam exprorecta arteriā.

M. Vrachos.

N. Vesicæ fundus.

O. Peritonæi ad vesicæ fundum nexus.

P. Anterior v. triculi pars denudata. Q Q Q Q. Omentum.

R. Venæ & arteria simul cum nervo dextro sedi inferioris partis v. triculi exprorecta.

S. Sinistri lateris vasa, quæ sinistram fundi v. triculi sedem amplexantur.

T. Hac sede dextri lateris vasa sinistris committuntur ac proinde etiam R. T. & S. suturam indicant, cujus Aristoteles 3. hist. animal. & 4. de part. anim. meminit, cum à medio ventre omentum oriri & dependere asserit.

XX. Venarum arteriarumq; propagines superiori omenti membrana exprorecta, adipeq; cincta.

6. *Usus hujus partis varius est. 1. ut omnia inferioris ventris membra, tanquã involucrũ amplum contineat, ideoq; membranẽũ factum est, ut turgente ventriculo & intestinis promptè extendi, ijsq; cedere possit. 2. ut veluti septum quoddam intestina à Musculis Abdominis distinguat. Gal. 4. us. part. c. 9. 3. ut comprimendo Intestina unã cum diaphragmate, adjuvet alvi dejectiones. 4. ut constricto eo intestina & ventriculus citius cibum amplectantur & concoquant, ne flatibus ex cruditate aut aliã levi occasione distendantur. 5. ut omnibus partibus ventris inferioris peculiarem de se tunicam largiatur, & partes inter se connexas sedibus suis fixas teneat. ut supra dictum. Arch. Bauh. d. l.*

*DE ACCIDENTIBVS PERITONÆI.*

1. *Situs notus est.*
2. *Figura ejus globosa, rotunda & oblonga est. Vesal. Arch. Laurent. Bauh. Paræus d. l.*
3. *Temperamentum hujus frigidum & siccum, vel, ut alijs placet, calidum.*

*QVÆSTIONES.*

1. *An Cutis sit temperata? Nunc illud quod in thesibus fuit affirmatum, auctoritate Galeni corroboratur, qui lib. 2. de temp. c. 1. & 5. de simpl. Med. c. 4. in primis lib. 1. de temp. c. ult. sic ait: Ceterum nervus & exanguis & frigidus; caro multi sanguinis, & calida; media inter utrumq; est cutis. Et licet alijs rursus ex Galeno afferant, ut comm. 2. prognos. aph. 6. Cutem sanguine pituitoso nutriri; tamen in illo loco Galenus non agit de nutritione, quæ sit naturæ Quorũ, sed de ea, quæ fit in hydropisi, ubi propter illam materiam nutritionis inconvenientem, totam Cutem intumescere dicit, &c.*

2. *An Musculi pars princeps, quæ caro statuitur, sit causa motus? Vesal. lib. 2. c. 2, carnem musculi, motus esse causam dicit: Fallopius ipsas musculi fibras carnosas defendit. Verum nos putamus neq; Vesalium, neq; Fallopiũ peccare; quia ambo talem partem afferunt, quæ motricem facultatem recipere potest. Ergo, siue ille carnem, siue hic fibras carnosas defendat contra nos non est.*

3. *An*

3. An aliquis à pinguedine suffocari possit?

Resp. Maximè; Quia ubi multa Pinguedo, ibi constrictio vasorum fit, & per consequens suffocatio: & hoc plerumq; fieri tum de mium solet, quando tales homines crassi morbis calidis acutis laborant, ut Hippoc. ait lib. 2. aph. 44. qui naturâ sunt admodum crassi, citius intereunt, quàm qui graciles. Vide Holler. Faventinum & alios in aph. com.

4. An Pili sint partes corporis?

Negamus. 1. Non enim communi vitâ fruuntur, quippe sanguinem alimentarium in se non attrahunt & concoquunt, ideoq; non verè nutriuntur. 2. Quia partes præcise semel non recrescunt. Sed Pili recrescunt. Ergo. 3. In heclicis & tabidis omnes partes absumentur, Pili non absumentur, sed ut excrementa augentur. 4. His, qui vitâ destituti sunt, partes non crescunt; at Pili crescunt. Ergo non sunt partes.

Contra. Ætate procedente puerorum crescunt Pili in longum, latum & profundum, ceterarum partium more. Ergo sunt partes. Respondeo, pilos longitudinem, latitudinem & profunditatem habere non ab alimento in se attracto, sed ab amplitudine partium & spiraculorum. Nam quò majores sunt pori, eò etiam majores Pili. 2. Pili ætate progrediente fiunt crassiores & rigidiores. Ergo, &c. Respondeo, crassiores & rigidiores fiunt ratione excrementi siccioris & adustioris, quod eos generat. Plura

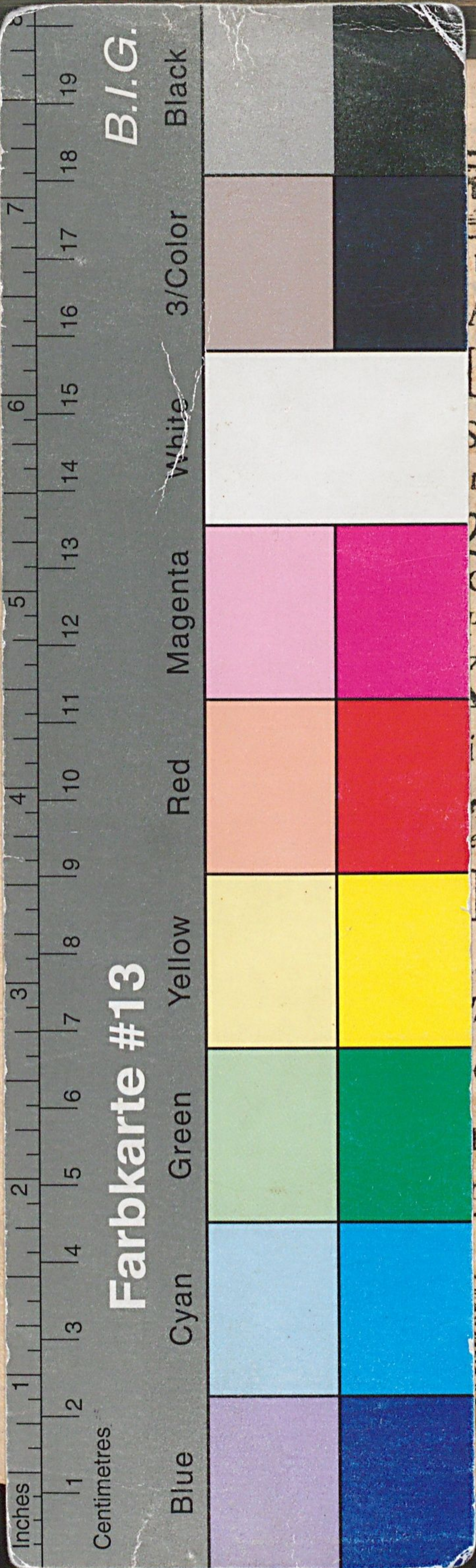
vide apud Fernel. lib. 2. cap. 2. Rode. à Veiga lib. de arte Med. cap. 13. & 7. Vallesium lib. 2. cap. 5.











UTATIO  
 Anatomicarum III.  
 TIBUS INFI-  
 S CONTINENTI-  
 nibus & proprijs,  
*quam*  
 O. M. A.  
 PRÆSIDIO  
 ANOBLOCHII,  
 Fr.; Med. & Phil.D.  
*tebergensium Academia*  
*endam suscipiet*  
 Hezmanfeder  
 sbonensis.  
*aij, horis & loco notis.*  
 S):(S  
 BERGAE,  
 nis per Iohan.Gorman.  
 Io Io CVII.